

2020-2021 4.SINIF SOSYAL BİLGİLER

1.ÜNİTE ÖZETİ (Herkesin Bir Kimliği Var)

HERKESİN BİR KİMLİĞİ VAR

İnsanlar ne kadar benzer olursa olsun hiçbir insanın özelliği diğer bir insanın özelliği ile tam olarak aynı değildir. Örneğin parmak izleri, yüz şekilleri, iris tabakası, sesi, yürüyüşü ve kalp atışı dahi benzersizdir. Her insan eşsiz olduğu gibi resmi kimlik belgesi ile de biriciktir. İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si'nin 15. maddesinde herkesin vatandaşlık hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Buna göre doğduğu andan itibaren her insana devlet tarafından resmi kimlik belgesi verilmek zorundadır. Bütün resmi işlerimizi sadece bize ait olan nüfus cüzdanı ile yaparız. Nüfus cüzdanlarımızı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Müdürlüğü'nden alırız. Bilgisayar teknolojisinin gelişmesi ile birlikte daha güvenilir olan Akıllı kart özelliği taşıyan çipli(yonga) kimlik belgeleri 2016 yılından itibaren ülkemizde verilmeye başlanmıştır. Resmi kimlik belgemizin ön yüzünde fotoğraf, T.C. kimlik numarası, isim, soy isim, doğum tarihi, seri numarası, cinsiyet, uyruk ve geçerlilik tarihi vardır. Arka yüzünde ise anne, baba ismi, kimliği veren makam ve çip bölümü vardır. Bu çipin içinde fotoğraf, parmak izi, nüfus kayıt bilgileri depolanır. Gelecekte bu çipinin içerisinde banka kartı ,sürücü belgesi, pasaport bilgileride de eklenecektir.

HERKESİN BİR ÖYKÜSÜ VAR

Hayatımızda önemli olayları anlatırken tarihine göre eskiden günümüze doğru sıralarız. Olayları oluş sırasına göre tarihi sıraya koymaya **kronoloji** denir.

Örneğin;

2011 yılında doğdum.

2012 yılında yürümeye başladım.

2013 yılında kardeşim doğdu.

2015 yılında anasınıfına başladım.

2016 yılında 1. sınıfa başladım.

2020 yılın 4. sınıftayım.

NELERDEN HOŞLANIYORUM? NELERİ YAPABİLİRİM?

İnsanlar fiziksel özellikleri olduğu kadar ilgi alanları ve yetenekleri ile de birbirlerinden ayrılırlar. Örneğin bazılarımız resimde bazılarımız müzikte bazılarımız sporda bazılarımız sosyal hayatta meraklı ve başarılı olabilir. Her insanın içerisinde keşfedilmek için haykıran bir ses vardır. Bazılarında bu ses belirgin bazılarında ise belirsizdir. İnsanların küçüklükten itibaren bu sesi dikkatle dinlemeli öğretmenler ve aileler tarafından ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmelidir. Yoksa bu yetenekler keşfedilmez ise zaman içerisinde sönebilir. Örneğin Sosyal Bilgiler Kitabı'nda April Deniz gibi resim konusunda yetenekli bir çocuk daha 5 yaşındayken ailesi tarafından desteklenmiş, 7 yaşında ise 240 bin eser arasında uluslararası bir yarışmada ikinciliğe kadar yükselmiştir. April Deniz gibi küçük yaşlardan itibaren kişisel özelliklerini ve yeteneklerini fark eden insanlar kendilerini geliştirmiş ve başarılı olmuşlardır. Yine Sosyal Bilgiler Kitabı'ndaki Carlos Tiscar'ın önemli bir tasarımcı

olmasının sebebi küçüklükten itibaren evde denediği tasarımları ve ailesinin bu konuda ona destek olmasıdır.

ONUN YERİNDE OLSAYDIM

İnsanların parmak izleri, göz renkleri gibi yetenekleri ve ilgileri de birbirinden farklılık gösterir. Bu farklılıkların kişisel özelliklerimizden ve beğenilerimizden kaynaklandığını bilmeli ve bunu doğal karşılamalıyız. Farklılıklara karşı empati (duygudaşlık) kurarak, kendimizi o kişinin yerine koyar daha doğru davranışlar sergileyebiliriz. Örneğin ülkemize savaş nedeniyle göç eden insanlara "Onun yerinde ben olsaydım ne düşünürdüm?" diye düşünür ve öyle yaklaşırsak onların sıkıntılarını anlayabilir ve onlara yardımcı olabiliriz. Ya da yetim, öksüz birisinin veya tekerlekli sandalye mahkûm olan birisinin zorluklarla baş edebilmesi için kendimizi onların yerine koyarak onlara yardımcı olabilir ve hayatlarını kolaylaştırabiliriz.

FARKINDAYIM FARKLILIKLARA SAYGILIYIM

Bütün insanlar aynı özelliklere sahip olsaydı dünya nasıl olurdu? Herhalde hiç güzel olmazdı. Bir resim çeşitli renklerin bir araya gelmesiyle mümkün oluyorsa renkler gibi toplumu meydana getiren insanlar da farklı farklı özellikleriyle güzeldir. Örneğin insanların bazıları hareketli bazıları sakin bazıları dikkatli ve özenli bazıları dağınık bazıları çekingen bazıları ise girişken olabilir. İnsanlar karakterleri ile olduğu gibi duygu ve düşünceleri ile de birbirinden ayrılırlar. Farklı görüşleri savunup farklı hayat tarzlarını benimseyebilirler. Bu çeşitlilik doğal karşılanmalı ve zenginlik olarak görülmelidir. Bizler farklı insanları tanıdıkça yeni şeyler öğrenir ve gelişiriz. Bu nedenle kendimizde olmayan özellikleri kötü ve yanlış ilan ederek herkesin bizim gibi olmasını beklememeliyiz. İnsanları ırk, dil, din, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin saygıya değer bir varlık olarak kabul etmeliyiz. Hiçbir insan farklılıklar nedeniyle suçlanmamalı, dışlanmamalı ve alay edilmemelidir. Herkesin farklılıklarını özgürce yaşayıp ifade etme hakkı vardır. İnsanlar dış görünüşleriyle de başkalarından ayrılabilir. Engelli olmak bir eksiklik değil farklılıktır. İnsanlar bu nedenle de ayrımcılığa uğrayabilmektedir ama buna rağmen 2017 yılında Avrupa Ampute Futbol Şampiyonası'nda Milli Takımımız İngiltere'yi 2-1 yenerek Avrupa şampiyonu olmuş ve kendilerini eksik değil farklı olduğunu ıspatlamıştır.

Fatih Mehmet KOÇAK